

**Střední odborné učiliště společného stravování
Dr. Beneše 413/II, 290 01 Poděbrady**

**Preventivní program školy
2022/2023**

Základní údaje o škole

- **Název školy**

Střední odborné učiliště společného stravování, Poděbrady, Dr. Beneše 413/II

- **Adresa**

Dr. Beneše 413/II, 290 01 Poděbrady

- **Zřizovatel**

Středočeský kraj, Zborovská 11, 150 21 Praha 5

- **IČ**

000 664 359

- **IZO**

000 664 359

- **Identifikátor právnické osoby**

600 007 685

- **Ředitelka školy**

Ing. Helena Klimešová

- **Zástupkyně ředitelky školy pro teoretické vyučování**

Mgr. Ladislava Vaňková

- **Zástupkyně ředitelky školy pro praktické vyučování**

Bc. Radoslav Číla

- **Zástupkyně ředitelky školy pro ekonomickou činnost**

Ing. Dita Vaněrková

- **Výchovná poradkyně**

Mgr. Dagmar Jarkovská

- **Školní metodik prevence**

Mgr. Dagmar Jarkovská

Kontakty

Škola

Adresa: Dr. Beneše 413/II, 290 01 Poděbrady

Webové stránky: www.soupsy.cz

Ředitelka školy: **Ing. Helena Klimešová**, tel./fax: 314 314 923, mob.: 724 799 314,

e-mail: klimesova@soupsy.cz

Sekretariát školy: **Ivona Hrabětová**, sekretářka, tel.: 314 314 920, mob.: 702 088 872

e-mail: admin@soupsy.cz

Středisko praktického vyučování Labenka

Adresa: Husova 22, 290 01 Poděbrady

Úsek praktického vyučování: **Bc. Radoslav Číla**, zástupce ředitele pro praktické vyučování,

Bc. Beran Jan, vedoucí učitel pro praktické vyučování,

tel.: 314 314 900, mob:737356484, e-mail: vedeniov@soupsy.cz

Stravovací provoz - školní jídelna, restaurace, prodejna: **Růžena Lejnarová**, vedoucí

stravovacího provozu, tel.: 314 314 910, e-mail: labenka@soupsy.cz

Domov mládeže Jitřenka

Adresa: U Struhy 978, 290 01 Poděbrady

Vedoucí domova mládeže: **Bc. Klára Schulzová**, tel.: 314 314 940, mob.: 728 507 807

e-mail: jitrenka@soupy.cz

Obsah

1. Obecný úvod
2. Škola a její charakteristika
3. Strategie přípravy minimálního preventivního programu
4. Cíle minimálního preventivního programu
5. Metody realizace minimálního preventivního programu na škole
6. Prevence-základní pojmy
7. Charakteristika cílových skupin

8. Přílohy
  1. Přehled platných předpisů pro oblast prevence forem rizikového chování
  2. Program proti šikanování
  3. Krizový plán
  4. Důležité internetové odkazy
  5. Seznam vhodné literatury
  6. Organizace pomáhající dětem
  7. Organizace pomáhající týraným dětem, domácí násilí
  8. Organizace pomáhající závislým
  9. Organizace pomáhající nemocným AIDS
  10. Organizace zabývající se problematikou zdravé výživy

1. Obecný úvod

V současné době patří k základním potřebám a dovednostem člověka schopnost komunikace, týmové spolupráce, dostatek sebedůvěry a dobrá odolnost vůči stresu. Někteří mladí lidé se neumějí vyrovnat s osobními a školními problémy, s různými zátěžovými situacemi. Často potom sáhnou k drogám, alkoholu, šikaně, záškoláctví či vandalismu.

Minimální preventivní program vychází z metodických pokynů MŠMT v souladu s § 29 odst. 1 a § 30 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb. a Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže. Dokument MŠMT č. j.: 21291/2010-28, který do prevence rizikového chování u dětí a mládeže ve školách a školních zařízeních zařazuje konzumaci drog, včetně alkoholu, kouření, poruchy příjmu potravy, záškoláctví, šikanování, kyberšikanu, extremismus, rasismus, intoleranci, záškoláctví, krádeže atd.

Cílem minimálního preventivního programu je ve spolupráci s rodiči formovat takovou osobnost žáka, která je s ohledem na svůj věk, schopná orientovat se v dané problematice, zkoumat ji a ptát se na ni. Formovat osobnost, která si bude vážit svého zdraví, bude umět nakládat se svým volným časem a zvládat základní sociální dovednosti mladého člověka schopného zodpovědně přistupovat ke každodenním problémům a imunního vůči manipulátorství.

2. Škola a její charakteristika

Hlavní účel a předmět činnosti školy je vymezen § 57 zákona č. 561/2004 Sb., prováděcími předpisy, rámcovými vzdělávacími programy pro příslušný obor vzdělání a školním vzdělávacím programem „Gastronomické služby“. Střední odborné učiliště poskytuje střední vzdělávání, které rozvíjí vědomosti, dovednosti, schopnosti, postoje a hodnoty získané v základním vzdělávání a které jsou důležité pro osobní rozvoj jedince. Poskytuje žákům obsahově širší odborné vzdělání v gastronomických oborech spojené se všeobecným vzděláním a upevňuje jejich hodnotovou orientaci. Dále vytváří předpoklady pro plnoprávný osobní a občanský život, samostatné získávání informací a celoživotní učení, pokračování v navazujícím vzdělávání a přípravu pro výkon povolání nebo pracovní činnosti. Střední odborné učiliště společného stravování poskytuje střední vzdělání s výučním listem v tříletých oborech kuchař – číšník, cukrář a pekař a střední vzdělání s maturitní zkouškou ve dvouletém nástavbovém studiu obor společné stravování.

3. Strategie přípravy školního programu prevence

MPP naší školy je zaměřena na předcházení jakýmkoliv jevům, které by mohly negativně ovlivnit průběh výuky na naší škole. Konkrétně se jedná o kouření tabákových výrobků, záškoláctví, zneužívání měkkých drog a alkoholu, drobné krádeže, násilí, agresivita, šikana, xenofobie a rasismus. Přitom se snažíme věnovat pozornost i problémům, které nejsou zrovna na předních příčkách aktuálnosti, které se vyskytují v relativně malé míře. Jsme si ale dobře vědomi, že preventivní činnost by měla mít co nejkomplexnější rozsah. Věnujeme se i zdánlivě bezvýznamným signálům narušení výuky tak, abychom případné problémy mohli řešit již v zárodku a nenechali je vyrůst do větších rozměrů.

Analýza problematiky ve škole

Analýza problematiky sociálně patologických jevů ve škole je důležitá pro zjištění aktuálního stavu, stanovení příčin negativních jevů na škole a vytyčení prognózy. Pro analýzu jsou využívány anonymní dotazníky, které obsahují mimo jiné i část, týkající se výskytu návykových látek ve škole a informovanosti žáků v této problematice a problematice šikany ve škole.

K analýze patří i následující informace:

- Materiál ve škole – knihy, časopisy, letáky atd.
- Prevence – metodické materiály, dotazníky a jejich výsledky.
- Aktivity pro pedagogy – školení, semináře na aktuální témata např. šikana, jak postupovat při podezření, že je žák pod vlivem návykové látky, základní znalosti první pomoci atd.
- Aktivity pro rodiče – informace, besedy, literatura, konzultace.
- Spolupráce s organizacemi – pravidelné besedy s pracovníky Městské policie i PČR na aktuální témata dle domluvy atd.
- Nabídka volnočasových aktivit pro žáky formou informací na nástěnkách.
- Nabídka aktivit subjektů spolupracujících úzce se školou.

4. Cíle minimálního preventivního programu

Dlouhodobý cíl

- výchova ke zdravému životnímu stylu
- výchova ke správnému sociálnímu chování
- zvládání zátěžových situací
- snižování rizikových projevů chování
- formovat postoje našich žáků k návykovým látkám
- snížit počet kuřáků a uživatelů alkoholu
- předcházet možnému experimentování s drogou, snížit tolerantní postoj žáků k marihuaně
- předcházet vzniku šikany
- eliminovat nebo snížit záškoláctví

Krátkodobý cíl

- zjišťování dobrého klimatu ve třídách
- programy k odmítání návykových látek
- aktivity zaměřené na předcházení a omezování výskytu jednotlivých forem rizikového chování

Ve škole bude i nadále fungovat spolupráce mezi ředitelem školy, výchovnou poradkyní, školní metodičkou prevence, třídními učiteli.

V rámci MMP na školní rok 2022/2023 chceme pokračovat v programu „Zdravý životní styl“, v rámci kterého jsme ve školní jídelně a restauraci zařadili do jídelníčku jídla zdravé kuchyně. Dále chceme ještě zkvalitnit započatý monitoring výskytu lehkých drog na naší škole. Systematicky je nutné rozvíjet v žácích správné životní hodnoty a výchovou podporovat vztah ke svému vlastnímu zdraví (je to i součástí vzdělávacího programu školy). Pro rozvoj správného životního stylu je nutné **působit v oblasti prevence sociálně patologických jevů. Je nezbytné nejen žáky otevřeně informovat o problematice patologických jevů ve společnosti,**

ale zejména se věnovat příčinám osvojování si negativních návyků a životních postojů. Jedním ze základních kamenů preventivního programu je nabídka atraktivních mimoškolních výchovně vzdělávacích nebo sportovních aktivit, aby se v žácích pěstovalo zdravé sebevědomí a zaujímání kladných životních postojů.

Cílem je také motivovat učitele k aktivnímu zapojení se do realizace programu ve svých hodinách a vzájemnému informování se o chování žáků. Nejdůležitější je práce třídních učitelů, kteří by měli vědět, jaký je stav v jejich třídě, jaké projevy rizikového chování se objevily, jak se zjistily a jak byly řešeny. Nutná je spolupráce s rodiči, se zákonnými zástupci žáků, ale i s odbornou veřejností.

Propagace MPP

Akce a události pořádané v rámci MPP pravidelně zveřejňujeme. Třídní učitelé na *třídnických hodinách, na schůzkách rodičů, při zasedání školního parlamentu, na poradách pedagogických pracovníků, na oficiálních webových stránkách školy* (www.soupy.cz), *na oficiálním profilu Facebook* (<https://www.facebook.com/soupy/?fref=ts>) a *v neposlední řadě na nástěnkách věnujících se problematice prevence sociálně patologických jevů ve společnosti.*

Škola je zapojena do *AMOS - vision*.

Celý koncept MPP je po zhotovení zaslán všem pedagogickým pracovníkům v elektronické podobě s možností se k MPP vyjádřit a diskutovat o něm. Se základními rysy a myšlenkou jsou pedagogičtí pracovníci seznámeni na pedagogické radě.

5. Metody realizace preventivního programu ve škole

- poradenská činnost výchovné poradkyně a metodika prevence
- individuální konzultace výchovné poradkyně, školního metodika prevence, učitelů, učitelů odborného výcviku a vychovatelů
- účast v gastronomických, literárních, různých jiných soutěžích
- výuka podle školního vzdělávacího programu, který obsahuje témata zaměřená na prevenci sociálně patologických jevů
- akce zaměřené na zvyšování právního povědomí (využití nabídek různých druhů spolupráce s Policií ČR a městskou policií)
- na základně průzkumu zaměřeného na zneužívání návykových látek věnovat i nadále zvýšenou pozornost prevenci kouření
- přednášky, besedy a pořady věnované sexuální výchově a prevenci AIDS (absolvování vybraných pořadů dle nabídky na základě zkušeností s jejich úrovní z minulých let.)
- řízené diskuse na témata, týkající se sociálně negativních jevů
- zvyšování příznivého klimatu ve třídních kolektivech formou organizování výletů, exkurzí, lyžařského výcvikového kurzu, turistického kurzu a adaptačních kurzů

Metody hodnocení efektivity jednotlivých programů

Nejčastěji anketní dotazníkovou formou (hodnocení akcí žáky), osobní kontakt a rozhovor se žáky v rámci výuky

Metody a formy práce, pomůcky

- Metody a formy práce: besedy, přednášky, rozhovor, diskuze, soutěže, skupinové práce, samostatné práce, hry, dotazníky, práce s literaturou, projekty

- Pomůcky: **tisk, literatura, video, propagační materiály, obrázky, internet**

Spolupráce s rodiči

Představuje především *pravidelný kontakt s rodiči a jejich průběžnou informovanost o prospěchu a chování žáka a o aktivitách školy* (konzultační hodiny pro rodiče, třídní schůzky apod.)

Represivní opatření

Přes veškerá preventivní opatření je nutná i určitá forma represe, která stanovuje *postihy za nedodržování mantinelů v chování a školní docházce žáků*. Škola k tomuto účelu využívá školní řád, který stanovuje pravidla chování žáků a omlouvání absence, ale i sankce za nedodržování těchto pravidel. Školní řád vychází ze školského zákona, ze školských vyhlášek, ale i z metodického pokynu MŠMT č. j. 10194/2002-14 k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví.

Záškoláctví řešíme vždy pohovorem s rodiči nebo se zletilým žákem. Přítomni jsou vždy ředitelka školy, třídní učitel, případně učitel odborného výcviku a podle závažnosti provinění též výchovný poradce nebo školní metodik prevence a případně pracovník sociálního odboru. Podle charakteru provinění a výše neomluvených hodin *uplatňujeme sankce od tzv. zpřísněných podmínek pro omlouvání (omluva jen od lékaře), přes důtku ředitele školy až po podmíněné vyloučení či vyloučení žáka ze studia*.

Pokud se podaří v konkrétním případě zjistit *vliv drog na žáka*, kontaktujeme okamžitě zdravotnické zařízení, rodiče, případně policii a sociální odbor příslušného MÚ nebo OÚ. Pokud se u žáka projeví *výrazné sociálně patologické jevy*, je ve výjimečných případech nutno přistoupit i k ukončení studia na naší škole. Tento postup volíme pouze v ojedinělých případech z důvodu ochrany ostatních žáků, přičemž vždy projednáváme situaci se zákonnými zástupci, žáky nebo se zletilými žáky. Vždy se snažíme společně najít optimální řešení problematické situace. Pro jednotný postup pedagogických pracovníků při řešení sociálně-patologických jevů sestavil školní metodik prevence návod, který obdrželi všichni v elektronické podobě

Garanti programu

Na realizaci MPP se podílí tito zaměstnanci školy:

ředitelka školy: Ing. Helena Klimešová

zástupkyně ředitelky: Mgr. Ladislava Vaňková

výchovná poradkyně: Mgr. Dagmar Jarkovská

školní metodička prevence: Mgr. Dagmar Jarkovská

třídní učitelé:

KČ1A – Mgr. Irena Martínková

KČ1B – Mgr. Michal Vach

KČ1C - Mgr. Michal Vach

CP1 – Mgr. Jaroslava Kučírková

KČ2A – Mgr. Lucie Novotná

KČ2B – Ing. Dita Vaněrková

CUP2 – Ing. Martina Červená

KČ3A – Mgr. Helena Čílová

KČ3B – Mgr. Helena Čílová
CUP3 – Ing. Martina Červená
M1 – Ing. Martina Červená
M2 – Mgr. Dagmar Jarkovská
DM Jitřenka – Bc. Klára Schulzová
Úsek odborné praxe – Bc. Radoslav Číla, učitelé OV

Náplň práce garantů v oblasti prevence

- vytipování možných problémových žáků (sociálně slabé rodiny, dysfunkční rodiny, cizinci)
- věnování zvýšené pozornosti žákům s problémovým chováním a signálům prvních známek užívání návykových látek
- sledování vztahů ve třídě, pracovním kolektivu, skupině na domově mládeže, začleňování problémových žáků do kolektivu
- udržování a podpora komunikace, týmové spolupráce a přátelské atmosféry ve třídě
- spolupráce s metodikem primární prevence, výchovnou poradkyní a vedením školy

Poměr počtu pedagogických pracovníků a žáků školy

Díky tomu, že nám vychází poměr 10,14 žáků na jednoho pedagogického pracovníka, máme poměrně dobrou možnost monitorovat případné problémy mezi žáky a včas na tyto skutečnosti reagovat. Dle aktuální potřeby jsou do naplňování Minimálního preventivního programu zapojováni i ostatní pedagogičtí a nepedagogičtí zaměstnanci školy. Kontakty na všechny výše uvedené pracovníky je možné vyhledat na webu školy.

Spolupráce s odborníky

Spolupráci s odborníky na jednotlivé oblasti prevence považujeme za účelnou. Vyhledáváme odborníky, kteří se zaměřují na konkrétní oblast specifické primární prevence. Pokud je to možné, zveme si je do školy. V opačném případě navštěvujeme se žáky besedy na různá témata. Při vyhledávání odborníků nám jde nejen o kvalitu, ale též o hospodárnost. Proto se snažíme spolupracovat se státem financovanými nebo s neziskovými organizacemi.

Koordinace prevence na škole

Minimální preventivní program *zpracovává školní metodik prevence* pověřený ředitelem školy. Program je *realizován ve spolupráci s výchovnými pracovníky školy při vyučování, na odborném výcviku, na praxi i při pobytu na domově mládeže*. Navázání úzké spolupráce s výchovnými a pedagogickými pracovníky školy je pro školního metodika prevence nezbytné především k proniknutí do vztahů mezi žáky. Zmapování mezilidských vztahů napomáhá především ke snazší orientaci v sociálním klimatu školy, což usnadňuje preventivní a poradenskou činnost.

Důležitou úlohu rovněž hraje i navázání úzkých *vztahů s veřejnými institucemi a občanskými sdruženími, které se zabývají aktivitami v oblastech prevence* a mohou žákům poskytnout mnohdy jiný pohled na realitu a tím napomáhat k vytváření jejich zdravého životního stylu. MPP garantuje ředitelství školy.

6. Prevence – základní pojmy

Prevence, školní prevence – soubor opatření, která mají vést k předcházení vzniku nějakého jevu – v našem případě k předcházení vzniku sociálně nežádoucího a rizikového chování.

a) specifická prevence

Specifickou primární prevencí se rozumí aktivity a programy zaměřené na předcházení a omezování výskytu jednotlivých forem rizikového chování žáků a společensky nežádoucích jevů.

Specifická primární prevence se dále dělí na:

- všeobecná specifická prevence – zaměřená na širokou populaci bez zjišťování rizika výskytu jevu, na který je prevence zacílena
  - selektivní specifická prevence – zaměřená na skupinu osob, u nichž lze předpokládat riziko výskytu jevu, na který je prevence zacílena
  - indikovaná specifická prevence – zaměřená na jednotlivce nebo skupinu osob, u nichž již byl zaznamenán zvýšený výskyt rizikových faktorů ve vztahu k jevu, na který je prevence zacílena
  - efektivní specifická primární prevence – soubor takových aktivit, které jsou komplexní a dlouhodobé, zahrnují vlastní aktivitu účastníků, jsou přiměřené věku, dostatečně názorné a zahrnují prvek uvědomění. Zároveň poskytují možnost zjištění účinnosti konkrétní aktivity.
-
- beseda s Policií pro žáky prvních ročníků, tematické besedy
  - účast vybraných žáků na dobročinných akcích
  - besedy o problematice sociálně-patologických jevů v kolektivu
  - výchova ke zdravému životnímu stylu
  - zvyšování odolnosti žáků proti negativnímu působení nabídky drog
  - konzultační hodiny školního metodika prevence nabízející pomoc, poradenství a prevenci týkající se sociálně patologických jevů
  - konzultace ve Školní poradenském pracovišti
  - diagnostika sociálních vztahů ve třídách
  - průběžné testování žáků všech tříd – zjištění úrovně informovanosti o sociálně patologických jevech, jejich výskytu na naší škole, zkušenosti žáků se sociálně patologickými jevy
  - adaptační kurz, turistický kurz

Aktivity a akce zde vyjmenované jsou většinou dlouhodobě plánované. Akce jednorázové vítáme a aktuálně reagujeme na různé nabídky organizací.

b) nescifická prevence:

Nescifickou primární prevencí se rozumí veškeré aktivity podporující zdravý životní styl, které ale nemají přímou souvislost s užíváním návykových látek, tj. aktivity blízké daným věkovým skupinám, které by byly poskytovány i v případě, že by problém spojený s užíváním návykových látek neexistoval. Jedná se tedy o aktivity, které obecně napomáhají snižovat riziko vzniku a rozvoje sociálně-patologických forem chování a zaměřují se spíše na protektivní faktory vzniku závislosti. Patří sem zájmové kroužky (jako např. kroužky při školách a školských zařízeních či lidových školách umění), dále sportovní aktivity (na všech úrovních) apod. Patří sem také programy zaměřené na zlepšení životního stylu. Všechny tyto programy by existovaly a byly žádoucí i v případě, kdyby tzv. drogový problém neexistoval, tj. bylo by i v takovém případě smysluplné tyto programy rozvíjet a podporovat.

- příprava a účast na různých soutěžích, které se týkají nejen odborného výcviku, ale i teoretických předmětů jako je tělesná výchova, matematika, jazyky či základy společenských věd
- nabídka mimoškolních sportovních a vzdělávacích akcí ve spolupráci s domovy mládeže
- účast na výchovných akcích, exkurzích a kurzech
- příprava a účast na mezinárodní přehlídce středních odborných učilišť Gastro Poděbrady 2023, kterou každoročně pořádá naše škola (duben 2023)
- účast na regionálních, celostátních i mezinárodních oborových soutěžích

Instituce, se kterými škola spolupracuje v rámci prevence sociálně patologických jevů

- PPP okresní metodik prevence
- kurátorka Městského úřadu Poděbrady
- Pedagogicko-psychologická poradna Nymburk
- Občanské sdružení ACET
- Úřad práce Nymburk
- Krajský úřad Středočeského kraje
- Národní institut dalšího vzdělávání
- Regionální tisk- Poděbradské noviny, Nymburský deník
- Spolupráce s českým koordinačním centrem EAD
- Spolupráce se spol. Elektrowin

Vzdělanost

Školní metodička prevence vykonává tuto funkci od 01. 09. 2020. Má odbornou kvalifikaci pro činnost výchovného poradce a tuto činnost vykonává po dobu MD plně kvalifikované metodičky. Aktivně se o problematiku prevence zajímá. Účastní se seminářů a školení pro školní metodičky prevence, které pořádají pedagogicko-psychologické poradny, různé instituce a organizace. Získává tak důležité aktuální informace a vědomosti související s problematikou.

7. Charakteristika cílových skupin

Žáci

Naši žáci jsou již adolescenti. Samozřejmě přetrvává kritické hodnocení názorů a jednání rodičů. Jenom už tolik neodmítají hodnoty, které rodiče vyznávají. V současné době negativních nálad ve společnosti, která se projevuje zhoršováním mezilidských vztahů, nejistotou uplatnění se na trhu práce, mnozí jedinci pocítují nechuť stát se dospělými. U těch pak převažuje úzkost, nejistota. Pro vztahy k druhým lidem, zejména ke starší generaci či sociálně nepřizpůsobivým občanům, je typická kritičnost až radikalismus vůči jejich názorům a chování. Snahou je také odlišit se (např. oblékáním) nebo upoutat pozornost okolí i za cenu chování, které společnost odsuzuje a trestá (např. vandalství, zvýšená hlučnost). Rozhodující vliv na chování mladého člověka v tomto věku mají kamarádi, vrstevníci. Kvalitu svého „já“ zjišťuje zejména prostřednictvím hodnocení okolí, které posuzuje jeho chování z hlediska přijatelnosti.

V období puberty a adolescence hrají při tvorbě vlastní identity velkou roli vzory, které jsou pro tuto věkovou skupinu velmi důležité, často mají rozhodující vliv na novou osobnost. To je velmi důležité i v oblasti primární prevence.

Žáci v tomto věku by měli vědět:

- jak si vytvořit vlastní pozitivní obraz
- jak nalézt pomoc sobě i ostatním
- jak zvládat stres a úzkost
- jak konstruktivně zvládat konflikty a zátěžové situace
- jaké jsou právní důsledky šikany, kyberšikany, vandalismu, intolerance, extremismu, rasismu, xenofobie a užívání násilí jak negativně působí náboženské sekty.

V tomto období jsou jedinci mnohem vnímavější k problémům lidské existence. Řeší otázky smyslu života.

Proto je tato věková skupina nejohroženější a rizikové chování je vysoké.

Učitelé

Učitelé hrají velmi důležitou roli při tvorbě a plnění MPP. Měli by mít pozitivní vztah k žákům. Měli by žáky aktivně zapojovat do výuky pomocí takových aktivit, jako jsou projekty, diskuze, hraní rolí, empatie.

Zároveň je nutné, aby trvali na dodržování školního řádu, a to nejen formálně.

Především v hodinách POV, ZSV, EKO, ZE, TV je nutné vzdělávat a vychovávat žáky ke zdravému životnímu stylu, seznamovat je s právními aspekty chování, s právy dětí, s rizikovými formami chování, s jejich následky nejen po stránce právní, ale i zdravotní. Učitelé mají velký vliv na vytváření pozitivní motivace ke studiu.

Nejdůležitější úlohu hraje třídní učitel.

Třídní učitel (ve vztahu k primární prevenci)

- a) spolupracuje se školním metodikem prevence při zachycování varovných signálů, podílí se na realizaci Preventivního programu a na pedagogické diagnostice vztahů ve třídě,
- b) motivuje k vytvoření vnitřních pravidel třídy, která jsou v souladu se školním řádem, a dbá na jejich důsledné dodržování (vytváření otevřené bezpečné atmosféry a pozitivního sociálního klimatu ve třídě); podporuje rozvoj pozitivních sociálních interakcí mezi žáky

- třídy,
- c) zprostředkovává komunikaci s ostatními členy pedagogického sboru a je garantem spolupráce školy se zákonnými zástupci nezletilých žáků třídy,
  - d) získává a udržuje si přehled o osobnostních zvláštěnostech žáků třídy a o jejich rodinném zázemí.

Rodiče

Škola v rámci prevence rizikového chování nabízí rodičům spolupráci během třídních schůzek, individuální konzultace s ředitelem školy, výchovným poradce, metodikem prevence i s ostatními učiteli. Rodiče jsou seznámeni s minimálním preventivním programem, který je zveřejněný na webových stránkách školy, kde jsou zveřejněny i kontaktní adresy a telefony na specializovaná pracoviště.

8. Přílohy

Příloha 1. Přehled platných předpisů pro oblast prevence forem RCH

STRATEGIE

- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019 – 2027
- Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019–2027
- Strategie prevence kriminality na léta 2022 – 2027

METODICKÉ POKYNY A DOPORUČENÍ

- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-21149/2016)
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28)
- + přílohy 1- 22 (Úvodní část, návykové látky, rizikové chování v dopravě, poruchy příjmu potravy, alkohol, syndrom CAN, školní šikanování, kyberšikana, homofobie, extremismus, rasismus, xenofobie, vandalismus, záškoláctví, krádeže, tabák, krizové situace spojené s násilím, netolismus, sebepoškozování, nová náboženská hnutí, rizikové sexuální chování, subkultury, domácí násilí, hazardní hraní, prevence týkající se žáků s PAS)
- Metodické doporučení pro práci s Individuálním výchovným programem v rámci řešení rizikového chování žáků (č. j. MSMT-43301/2013)
- Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví (Čj.: 10 194/2002-14)
- Pomůcka k nově zakotveným právům a povinnostem pedagogických pracovníků a vyloučení žáka nebo studenta k 1. 9. 2017
- Využití právních opatření při řešení problémového chování žáků
- Zásady přístupu k dětem, žákům, studentům s PAS v rámci vzdělávacího procesu

VYHLÁŠKY

- Vyhláška č. 197/2016 Sb., kterou se mění vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další vyhlášky
- Vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

ZÁKONY

- Zákon č. 82/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)
- Zákon č. 379/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek („protikuřácký zákon“)

Další zákony

- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
- Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí
- Zákon č. 422/2003 Sb., o sociální potřebnosti – ohlašovací povinnost školy při neomluvených hodinách (novela zákona č. 482/1991 Sb.)
- Zákon č. 257/2000 Sb., o Probační a mediační službě a o změně zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 65/1965 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí (zákon o Probační a mediační službě)
- Zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže)
- Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákon
- Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)
- Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich
- Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky
- Zákon č. 553/1991 Sb., České národní rady o obecní policii

PROGRAM PROTI ŠIKANOVÁNÍ

Šikanování je mimořádně nebezpečná forma násilí, která ohrožuje základní výchovné a vzdělávací cíle školy. Šikana se v zárodečné fázi vyskytuje v téměř každé škole, a proto je nutné věnovat tomuto jevu zvláštní pozornost.

Při šikaně jde vždy o projev patologických mezilidských vztahů.

Tento Program proti šikanování ve škole slouží k vytvoření bezpečného, respektujícího a pomoc a spolupráci poskytujícího prostředí ve škole. Zaměřuje se především na prevenci šikany a nabízí postupy řešení šikanování. Je určen všem pedagogickým pracovníkům školy, dále pak nepedagogickým pracovníkům, rodičům a žákům školy.

Tento program je nedílnou součástí Minimálního preventivního programu školy a vychází i z Primární prevence sociálně patologických jevů.

CÍLE PROGRAMU PROTI ŠIKANOVÁNÍ

Krátkodobé cíle

- poskytovat žákům dostatečné množství informací týkající se šikany s ohledem na jejich věk a sociální vyspělost
- definovat šikana a její definici začlenit do školního řádu, hovořit o rozdílu mezi škádlením a šikanováním
- zmapování úrovně vědomostí o šikaně mezi žáky i učiteli
- diagnostikování výskytu šikany na škole formou dotazníkového šetření výchovný poradce, vedení školy
- vytipování rizikových míst a jejich sledování – šatny, WC, chodby, školní třídy během přestávky atd.

Dlouhodobé cíle

- vytváření pozitivní atmosféry ve škole – nastartování procesů tvorby bezpečného prostředí ve škole – vzájemná komunikace a informovanost mezi pedagogy – při pravidelných poradách se informovat o tom, čeho si kdo všiml, na koho je třeba dávat pozor atd.
- zvýšení vnímavosti vůči změnám v žakovských kolektivech
- průběžně – jakmile si někdo z pedagogů všimne nezdravého chování, příznaků nezdravých vztahů a nevhodného chování vůči některému z žáků, neprodleně to nahlásí třídnímu učiteli a vedení školy
- po potvrzení výskytu šikany a vyřešení případu (ŠPP) je nutno shrnout postupy a výsledek řešení
- nastavení vstřícných vztahů mezi žáky a učiteli, žáky navzájem a mezi učiteli navzájem
- dlouhodobé vzdělávání celého učitelského sboru
- zahrnovat témata šikany do výuky jednotlivých předmětů
- práce s třídními kolektivy – plně v kompetenci třídních učitelů, kteří si zvolí vhodné a odpovídající organizační formy

VYMEZENÍ POJMŮ

Definice pojmu šikana

Šikanování je jakékoliv chování, jehož záměrem je **ublížit, ohrozit nebo zastrašovat** žáka, případně skupinu žáků. Spočívá v cílených a opakovaných fyzických a psychických útocích jedincem nebo skupinou vůči jedinci nebo skupině žáků, kteří se neumí, nebo nemohou z nejrůznějších důvodů bránit. Na rozdíl od jiných druhů násilí je šikana zvlášť zákeřná, protože často zůstává dlouho skrytá.

Zahrnuje jak fyzické útoky v podobě bití, vydírání, loupeží, poškozování věcí, tak útoky slovní v podobě nadávek, pomluv, vyhrožování či ponižování. Může mít i formu sexuálního obtěžování až zneužívání. Šikana se projevuje i v nepřímé podobě jako demonstrativní přehlížení a ignorování žáka či žáků třídní nebo jinou skupinou spolužáků. Neoddělitelnou součástí problému je **skupinová dynamika** – za určitých okolností může šikanování přerůst až do forem skupinové trestné činnosti.

Může se realizovat i prostřednictvím elektronické komunikace – **kyberšikana**. Je to úmyslné, opakující se a nepřátelské chování, jehož cílem je ublížit oběti za použití informačních a telekomunikačních technologií. Zahrnuje útoky pomocí e-mailů, SMS zpráv, vyvěšování urážlivých materiálů na internetové stránky, nahrávání ponižující situace na mobilní telefon a její rozesílání přes MMS či internet apod.

Nebezpečnost působení šikany spočívá zvláště v závažnosti, dlouhodobosti a neřídka celoživotních následcích na duševní a tělesné zdraví oběti. Šikanování v jakékoliv formě nesmí být pracovníky školy akceptováno.

Odpovědnost školy

Škola, či školské zařízení, má jednoznačnou odpovědnost za žáky. V souladu s ustanovením § 29 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, jsou školy a školská zařízení povinny zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví žáků v průběhu všech vzdělávacích a souvisejících aktivit, a současně vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku rizikového chování (sociálně patologických jevů). Z tohoto důvodu musí pedagogický pracovník šikanování mezi žáky předcházet, jeho projevy neprodleně řešit a každé jeho oběti poskytnout okamžitou pomoc.

Pedagogický pracovník, kterému bude znám případ šikanování a nepřijme v tomto ohledu žádné opatření, se vystavuje riziku trestního postihu pro neoznámení, případně nepřečtení trestného činu (§ 367 trestního zákona). V úvahu přicházejí i další trestné činy jako např. nadřování (§ 366 trestního zákona) či schvalování trestného činu (§ 365 trestního zákona), v krajním případě i podněcování (§ 364 trestního zákona).

Základní formy šikany

- 1) verbální šikana, přímá a nepřímá – psychická šikana (též kyberšikana)
- 2) fyzická šikana, přímá i nepřímá (patří sem i krádeže a ničení majetku oběti)
- 3) smíšená šikana (kombinace verbální a fyzické šikany) - násilné a manipulativní příkazy

Šikana je každé chování, které splňuje tyto znaky:

- je **cílené** vůči jedinci nebo skupině
- je obvykle **opakované**, často dlouhodobé
- jeho záměrem je oběti **ohrožit, ponížit či zastrašit**
- oběť **se neumí bránit** a dlouhodobě trpí

Šikana není:

- jednorázová rvačka, nevhodný vtip či konflikt
- vyčlenění dítěte z kolektivu, pokud není motivováno snahou ublížit či pobavit se na jeho úkor

Škádlení nebo šikana?

ŠKÁDLENÍ	ŠIKANA
Člověk se může bránit a může škádlení opřevovat.	Pokud by se člověk bránil nebo ubližování oplatil, násilí se proti němu obyčejně vystupňuje.
Člověk se baví nebo prožívá lehké naštvání.	Oběť prožívá strach, ponížení. Může prožívat i naštvání, nicméně pocity bezmoci, strachu, studu a ponížení převažují.
Když dáme jasně najevo, že je nám to nepřijemné, škádlení přestane.	Když dá oběť jasně najevo, že je jí to nepřijemné a útočníci pokračují dál a dělá jim to radost.
Cílem škádlení je zábava pro všechny, i pro toho, kdo je škádlen.	Šikana je samoučelná, jejím jediným cílem je druhému ublížit a ranit ho.

Varovné signály šikany

Nepřímé (varovné) znaky šikanování:

- žák je o přestávkách často osamocený, ostatní o něj nejeví zájem, nemá kamarády
- při týmových sportech bývá volen do mužstva mezi posledními
- o přestávkách vyhledává blízkost učitelů
- má-li promluvit před třídou, je nejistý, ustrašený
- působí smutně, nešťastně, stísněně, mívá blízko k pláči, stává se uzavřeným
- školní prospěch se někdy náhle a nevysvětlitelně zhoršuje, ztráta zájmu o učení
- začíná vyhledávat důvody pro absenci ve škole
- jeho věci jsou poškozené nebo znečištěné, případně rozházené nebo je stále postrádá, odmítá
- vysvětlit poškození a ztráty věcí nebo používá nepravděpodobné výmluvy
- mění svoji pravidelnou cestu do školy a ze školy, časté jsou pozdní příchody do školy
- má často zašpiněný nebo poškozený oděv
- zdravotní potíže (někdy simulované)
- nedokáže vysvětlit svá občasná zranění (odřenin, modřin, škrábance nebo řezné rány)
- zejména je třeba věnovat pozornost mladším žákům nově zařazeným do třídy, neboť
- přízpůsobovací konflikty nejsou vzácností!

Přímé znaky šikanování:

- posměšné poznámky na adresu žáka, pokořující přezdívka, nadávky, ponižování, hrubé žerty na jeho účet. Rozhodujícím kritériem je, do jaké míry je daný žák konkrétní přezdívkou nebo "legrací" zranitelný
- kritika žáka, poznámky na jeho adresu, zejména pronášené nepřátelským až nenávislivým, nebo pohrdavým tónem
- nátlak na žáka, aby dával věcné nebo peněžní dary šikanujícímu nebo za něj platil
- příkazy, které žák dostává od jiných spolužáků, zejména pronášené panovačným tónem, a skutečnost, že se jim podřizuje
- nátlak na žáka k vykonávání nemorálních až trestných činů nebo k spoluúčasti na nich
- honění, strkání, šťouchání, rány, kopání, které třeba nejsou zvláště silné, ale je nápadné, že je oběť neoplácí
- rvačky, v nichž jeden z účastníků je zřetelně slabší a snaží se uniknout.

Znaky šikanování projevující se mimo školu:

- za dítětem nepřicházejí domů spolužáci nebo jiní kamarádi
- nemá kamaráda, s nímž by trávil volný čas, s nímž by si telefonovalo apod.
- dítě není zváno na návštěvu k jiným dětem
- nechutí jít ráno do školy (zvláště když dříve mělo dítě školu rádo), dítě odkládá odchod z domova, případně je na něm možno pozorovat strach nechodí do školy a ze školy nejkratší cestou, případně střídá různé cesty, prosí o dovoz či odvoz autem
- chodí domů ze školy hladové (agresori mu berou svačinu nebo peníze na svačinu).
- usíná s pláčem, má neklidný spánek, křičí ze snu, např. „Nechte mě!“

- ztrácí zájem o učení a schopnost soustředit se na ně
- bývá doma smutné či apatické nebo se objeví výkyvy nálad, odmítá svěřit se s tím, co je trápí
- žádá o peníze, přičemž udává nevěrohodné důvody (například opakovaně říká, že je ztratilo), případně doma krade peníze
- nápadně často hlásí ztrátu osobních věcí
- je neobvykle, nečekaně agresivní k sourozencům nebo jiným dětem, možná projevuje i zlobu vůči rodičům.
- stěžuje si na neurčité bolesti břicha nebo hlavy, možná ráno zvrací, snaží se zůstat doma, své zdravotní obtíže může přehánět, případně i simulovat
- dítě se vyhýbá docházce do školy, zdržuje se doma víc, než mělo ve zvyku

Nejčastější příčiny šikanování:

- tlak skupiny na „přizpůsobení se“ odlišného jedince (usilování o „nápravu“, obrana vlastního hodnotového systému = netolerantnost)
- tlak skupiny na „přizpůsobení se“ odlišného jedince (usilování o „nápravu“, obrana vlastního hodnotového systému = netolerantnost)
- necitlivý humor až zábava za každou cenu – zesměšňování (nedostatek sociálního citění, bezohlednost, zlomyslnost)
- odreagování špatné nálady
- zesměšňování a ponižování jako projev nedostatku komunikačních dovedností nebo nejistého postavení – nepřímou vyjadřovaná kritika, nepřímá agresivita (ironie, zveličování slabín)

- nedostatek sociálních dovedností nebo nedostatek sebejistoty – snaha posílit si sebevědomí a získat si lacinou popularitu (zesměšňování, ponižování slabšího, útočení na neoblíbeného jedince)
- prosazování se pomocí nejprimitivnějších prostředků – moc a síla jako základní hodnoty trestání slabosti
- destrukce jako náhražka tvořivého činu, ubližování místo pozitivních vztahů – potíže s naplněním přirozené lidské potřeby „něco způsobit“, potíže se získáváním pozitivního ocenění („negativní kreativita“)
- zneužívání mocenské převahy – opojnost pocitu převahy (fascinace mocí), kompenzace vnitřní nejistoty a pocitu nedostatečnosti
- sadistická slast – narušená osobnost, způsob odreagování psychických potíží

PREVENCE ŠIKANOVÁNÍ VE ŠKOLE

Základem prevence šikanování a násilí je podpora pozitivních vzájemných vztahů mezi žáky, žáky a učiteli, vytváření bezpečného prostředí třídy. Pedagogičtí pracovníci vedou důsledně a systematicky žáky k osvojování norem mezilidských vztahů založených na demokratických principech, respektujících identitu a individualitu žáka. Jedná se o výchovnou práci ve výuce, v třídnických hodinách, na výletech a adaptačních pobytech.

Prevence v třídnických hodinách

Každý pedagog, obzvláště třídní učitel, je odpovědný za vytvoření zdravého klimatu třídy. Žáci by měli znát a umět pracovat v komunitním kruhu, při skupinové práci, vyjadřovat se slušně a otevřeně při zpětné vazbě atd. Pracuje se s pravidly tříd a dynamikou třídního kolektivu.

Pedagog je povinen:

- podporovat rozvíjení pozitivních vztahů mezi dětmi
- jednat s dětmi jako s partnery
- udržovat ovzduší důvěry mezi dětmi a pedagogy
- v kritických situacích dát jasně najevo, že špatné chování nelze tolerovat
- nebýt lhostejný k projevům agresivity
- informovat děti i rodiče, na koho se obrátit při problémech - třídní učitel, výchovný poradce, schránka důvěry, vedení školy, linka důvěry
- třídní učitel by měl znát záliby svých žáků, zajímat se o to, jak tráví volný čas, a umět si s nimi o tom povídat, mají-li zájem, snažit se mít přehled o vzájemných vztazích ve třídě i mimo ni
- žádoucí je vytvoření třídní charty proti šikanování
- součástí třídnických hodin může být diskuse, jaký je rozdíl mezi šikanováním a šikádlením, hledání
- odpovědi co mohou udělat ostatní a co já sám, abychom se ve třídě cítili bezpečně a v pohodě, řešení otázky, co by se dalo dělat společně zajímavého.

Prevence ve výuce

Téma prevence šikany je zapracováno do školního vzdělávacího programu. K tomuto účelu jsou využity předměty, které se přímo vztahují k prevenci sociálně patologických jevů (výchova ke zdraví, výchova k občanství). Částečně se prevence šikany objevuje také v

předmětech jako je český jazyk, základy společenských věd, tělesná výchova. Žáci jsou seznamováni s následujícími tématy a jsou u nich rozvíjeny tyto dovednosti:

1. Co je a co není šikana.
2. Co je a co není „bonzování“.
3. Jakým způsobem se zastat oběti.
4. Jak vhodným způsobem vyhledat pomoc dospělého.

Spolupráce s rodiči

Pokud rodiče informují školu o podezření na šikanování, je za odborné vyšetření záležitosti zodpovědný ředitel školy. Při nápravě šikanování je potřebná spolupráce vedení školy nebo školského zařízení, školního metodika prevence, výchovného poradce a dalších pedagogických pracovníků, jak s rodinou oběti, tak i s rodinou agresora. Při jednání s rodiči dbají pedagogičtí pracovníci na taktní přístup a zejména na zachování důvěrnosti informací

Škola se snaží systémově spolupracovat s rodiči těmito prostředky:

- vzájemné informování - ze strany školy v případě, že se šikana objeví a ze strany rodičů v případě, že zpozorují nějaký problém
- vzájemná spolupráce při řešení problémů
- třídní schůzky, konzultační hodiny

Systém dalšího vzdělávání školy

- pravidelná školení metodika prevence
- vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti problematiky vytváření dobrých vztahů v kolektivu
- upevňování zdravých norem chování ve třídách
- zvyšování informovanosti pedagogických pracovníků v oblasti problematiky šikanování

KRIZOVÝ PLÁN A POSTUPY ŘEŠENÍ ŠIKANOVÁNÍ

Postup pedagogického pracovníka

- informují-li rodiče pedagogického pracovníka o podezření na šikanování nebo má-li pedagogický pracovník podezření na šikanování, spolupracuje s metodikem prevence a výchovným poradcem - zahájí okamžitě vyšetřování šikany, informuje ředitele školy
- v případě prokázaných projevů šikany neprodleně informuje ředitele školy, spolupodílí se na vyšetřování šikany dle pokynů ředitele školy
- vždy informuje rodiče o výsledcích vyšetřování šikany, a to i v případech, že se podezření neprokáže
- navrhne na pedagogické radě potrestání agresorů
- v případě negativních dopadů šikanování na oběť je nutné zprostředkovat péči pedagogicko -
- psychologické poradny, střediska výchovné péče, speciálně pedagogického centra nebo dalších

- odborníků – klinických psychologů, psychoterapeutů nebo psychiatrů (zajistí výchovný poradce)

Postup ředitele školy

- přijme informaci o šikanování (pedagogický pracovník, rodič, žák)
- rozhodne, zda škola zvládne řešit šikanu vlastními silami nebo zda potřebuje pomoc zvenku a je nezbytná její součinnost se specializovanými institucemi a Policií ČR
- zajistí informování dotčených rodičů o vyšetřování šikany nebo sám informuje o výsledcích vyšetřování šikany
- v mimořádných případech doporučí rodičům dobrovolné umístění dítěte do pobytového oddělení SVP, případně doporučí realizovat dobrovolný diagnostický pobyt žáka v místě příslušném diagnostickém ústavu (spolupráce se VP)
- v mimořádných případech podá návrh orgánu sociálně právní ochrany dítěte k zahájení práce s rodinou, případně k zahájení řízení o nařízení předběžného opatření či ústavní výchovy s následným umístěním v diagnostickém ústavu
- dojde-li k závažnějšímu případu šikanování nebo při podezření, že šikanování naplnilo skutkovou podstatu trestného činu (provinění) oznámí tuto skutečnost Policii ČR
- oznámí orgánu sociálně právní ochrany dítěte skutečnosti, ohrožující bezpečí a zdraví žáka
- pokud žák spáchá trestný čin (provinění), popř. opakovaně páchá přestupky, zahájí spolupráci s orgány sociálně právní ochrany dítěte bez zbytečného odkladu
- projedná v pedagogické radě potrestání agresorů

Doporučené postupy vyšetřování:

Počáteční šikana

- rozhovor s těmi, kteří na šikanu upozornili a s oběťmi – v soukromí, nikoliv před celou třídou (TU, ŠMP)
- nalézt vhodné svědky (TU)
- individuální, eventuálně konfrontační rozhovory se svědky (nikoliv konfrontace oběti a agresora) (TU, ŠMP)
- zajistit ochranu obětem
- rozhovor s agresory – případně konfrontace mezi nimi – snažit se najít nejslabší článek, dovézt je k přiznání či vzájemnému obviňování (TU, ŠMP, minimálně dva)
- svolat schůzky za účasti vedení školy, ŠMP, TU, VP. Projednat, zda se jedná o šikanu a v jaké závažnosti, jaká opatření učinit vzhledem k oběti a agresorovi i třídě jako celku, rozhodnout, kdo bude jednat s rodiči obětí a agresorů.
- Pozvat do školy rodiče agresorů (jsou-li nezletilí), seznámit je s navrženými opatřeními, požádat je o spolupráci, provést zápis. Je-li agresor zletilý, jednat přímo s ním.
- Pozvat do školy rodiče oběti (nezletilé), ne však zároveň s rodiči agresora. Dohodnout další opatření a postup k nápravě situace. Provést zápis.
- TU oznámí případné potrestání viníků ve třídě a důrazně upozorní, že škola nebude shovívavá k podobným projevům chování a že bude vyžadovat plnění Školního řádu. Třídu nadále sleduje a konzultuje postup s ŠMP.

Pokročilá šikana (výbuch násilí skupiny proti jednotlivci či minoritní skupině)

- a) překonání šoku pedagogického pracovníka a bezprostřední ochrana oběti/obětí
- b) domluva pedagogických pracovníků na spolupráci a postupu vyšetřování
- c) zabránění domluvě agresorů na křivé výpovědi
- d) pokračující pomoc a podpora oběti
- e) nahlášení Policii ČR
- f) zahájení vlastního vyšetřování

Následná výchovná opatření

Doporučuje se dále pracovat s agresorem (jeho náhled na vlastní chování, motivy, rodinné prostředí, ...). V případě potřeby mu zprostředkovat péči pedagogicko-psychologické poradny, střediska výchovné péče nebo jiných odborníků - klinických psychoterapeutů nebo psychiatrů.

Pro nápravu situace ve skupině je potřeba pracovat s celým třídním kolektivem. Je nezbytné vypořádat se i s traumaty těch, kteří přihlíželi, ale nezasáhli (mlčící většina). Další práce se třídou je v kompetenci TU, ŠMP nebo VP, případně jiných odborníků. Je třeba si uvědomit, že naším cílem není potrestat viníky, ale především zajistit nápravu a zlepšení vztahů ve třídě.

Pro potrestání agresorů lze využít následující výchovná opatření:

- napomenutí a důtka TU, důtka ředitele školy
- snížení známky z chování
- podmíněčné vyloučení a vyloučení ze studia
- převedení do jiné třídy, školy

V mimořádných případech lze užít další opatření:

- ředitel školy doporučí rodičům dobrovolné umístění dítěte do pobytového oddělení SVP.
- ředitel školy doporučí realizovat dobrovolný diagnostický pobyt žáka v místně příslušném diagnostickém ústavu
- ředitel školy podá návrh orgánu sociálně právní ochrany dítěte k zahájení práce s rodinou,

případně k zahájení řízení o nařízení předběžného opatření či ústavní výchovy s následným umístěním v diagnostickém ústavu.

ŠKOLNÍ PORADENSKÉ PRACOVISŤE

Výchovný poradce/metodik prevence, zástupce ředitelky a ředitelka školy vytváří poradenské služby, v rámci kterých jsou poskytovány individuální, skupinové a komunitní služby žákům, rodičům i pedagogům. Úkolem metodika prevence je garance tvorby a evaluace speciálního programu proti šikaně., ve spolupráci s výchovným poradcem a ostatními pedagogy.

Náplní práce v této oblasti je také:

- spolupráce s třídními učiteli a vyučujícími
- zajištění vzdělávacích programů pro pedagogy
- dotazníková šetření
- pomoc okrajovým a izolovaným žákům
- diagnostika problémových tříd.
- v případě potvrzení sociální patologie – šikanování zajištění první pomoci
- individuální práce s protagonisty šikanování.
- práce s rodinou, rodiči obětí a agresorů.
- spolupráce s institucemi, které se přímo podílejí na prevenci šikanování.
- zajištění metodických pomůcek a materiálů.
- vedení evidence žáků v péči poradenského pracoviště.

Přílohy

č. 1 Stádia šikany

č. 2 Doporučená literatura a internetové stránky

 Příloha č 1.

STÁDIA ŠIKANOVÁNÍ

Motto: Školní šikanování je nemoc skupinové demokracie a má svůj zákonitý vnitřní vývoj.

První stadium se v podstatě odehrává v jakékoliv skupině. Všude je někdo neoblíbený nebo nevlivný, na jehož úkor je prima si dělat „legrácky“. Pak to ale jde dál, skupina si najde jakéhosi otloukánka.

Třetí stadium už je klíčové. Vydělí se jádro útočníků a systematicky začne šikanovat nejvhodnější oběti. Do této chvíle lze věci jasně řešit. Následně ale dojde k bodu zlomu, kdy se šikanování stane nepsaným zákonem i pro opravdu slušné děti a celá skupina se stává krutou.

V pátém stadiu – totalitě – se stane šikanování skupinovým programem.

Michal Kolář

1) ostrakismus

– klasická psychická šikana, kdy nedochází k fyzickému násilí (pomlouvání, hanlivé oslovení, přezdívký, vystrčení jedince na okraj kolektivu), velice často mezi dívkami

2) fyzická agrese a psychická manipulace

– lehká fyzická agrese (kopnutí, štípnutí, psychická manipulace, zastrašování oběti), oběť začíná mít strach (útěk do záškoláctví, sebepoškozování, noční děsy...), agresor kompenzuje své napětí na oběti, vzniká u něho závislost na šikaně

3) vytváření jádra

– ve skupině (třída) vzniká hlavní jádro agresorů, kteří napadají a tlačí na oběť, oběť je nucena k ponižujícím úkonům, často je zmodřená, zkopaná, přestává komukoliv věřit, pro kolektiv je velice výhodná, potenciální

účastníci šikany jsou i neaktivní děti (ať kopnou raději jeho, hlavně, že to nejsem já), agresori si vybírají ze skupiny „hlídače“, kteří stojí u dveří, hlídají, jestli nejde učitel, šikana nejskrytější a promyšlenější, **třída je nejnebezpečnější místo pro šikanu!!!**

4) vytváření norem

– totální rozložení kolektivu, začíná šikanovat většina jedinců ze skupiny – aktivně (fyzicky napadá oběť), nebo pasivně (vymýšlí nové způsoby trápení oběti...), zapojují se i dívky (často velice krutě), př. pálení drátem, pupendo, šátek, u oběti dochází k prvnímu paradoxnímu převratu osobnosti, začíná se chovat nenormálně (šaškuje, baví třídu, aby se zavděčila), kolektiv začíná používat slovník nadřazenosti a podřazenosti (otrokáři a otroci, gestapo, Hitler, muklové, cikáni (i před učiteli).

5) totalita (dokonalá šikana)

– agresori nemají zábrany ublížit oběti, případně ji zabít, jsou totálně závislí na šikaně, u oběti nastává druhý paradoxní převrat osobnosti, miluje své agresory, stává se na nich závislá, neudá je (tzv. stockholmský syndrom).

Učitelé se snaží řešit pouze první a druhé stadium šikany, ve třetím a čtvrtém stadiu nutno vyhledat odbornou pomoc (např. policie, okresní metodik prevence), páté stadium řešit nelze.

Příloha 2

Doporučená literatura z oblasti školního šikanování:

- Kolář, M.: Skrytý svět šikanování ve školách, Portál, Praha 1997, 2000
Říčan, P.: Agresivita a šikana mezi dětmi, Portál, Praha 1995
Parry, J., Carington, G.: Čelíme šikanování - sborník metod. Metodický materiál IPPP, Praha 1995
Fontana, D.: Psychologie ve školní praxi, Portál, Praha 1997
Kolář, M.: Bolest šikanování. Cesta k zastavení epidemie šikanování ve školách, Portál, Praha 2001
Časopisy: Kolář, M.: Omyly kolem šikanování, Moderní vyučování, č. 9/1997
Fojtíková, Z.: Cesta k nápravě, Rodina a škola č. 6-7/2000
Fojtíková, Z.: Nebezpečná epidemie. Cyklus o šikaně s dr. Kolářem. Rodina a škola č. 3,4,5, 6-7,8-9,10,11,12/2000

Užitečné internetové adresy po šikany:

www.sikana.org

www.minimalizacesikany.cz

<http://sweb.cz/sikana/os> - Občanské sdružení proti šikanování

<http://cerdm.adam.cz> – stránky České rady dětí a mládeže

www.linkabezpeci.cz

www.internetporadna.cz

Co dělat když.....?

žák kouří v prostorách nebo v okolí školy nebo na školních akcích

1. Žák je přistižen poprvé

- Informujte TU
- TU - provede rozhovor se žákem o dané skutečnosti
  - provede zápis rozhovoru na předepsaný formulář
  - udělí kázeňské opatření v souladu se školním řádem
  - informuje zákonné zástupce žáka

2. Žák je přistižen opakovaně

- Informujte TU, popř. ŠMP
- TU - oznámí tuto skutečnost ŠMP
- ŠMP - provede rozhovor se žákem o dané skutečnosti
  - provede zápis na předepsaný formulář
- TU - pozve zákonné zástupce žáka do školy k pohovoru a společně dohodnou za přítomnosti ŠMP a VP další postup
- ŠMP - provede zápis na předepsaný formulář a budou udělena kázeňská opatření v souladu se školním řádem

žák pije alkohol v prostorách školy nebo na školních akcích

- Informujte ŠMP
- ŠMP - provede rozhovor se žákem o dané skutečnosti
  - provede zápis rozhovoru na předepsaný formulář
- ŘŠ - pozve zákonné zástupce žáka do školy k pohovoru s VK
- VK - dohodne společně se zákonnými zástupci žáka další postup
- ŠMP - provede zápis z VK na předepsaný formulář
- ŘŠ - udělí kázeňské opatření v souladu se školním řádem

máte podezření, že žák užívá návykové látky

- Informujte ŠMP
- ŠMP - zajistí další šetření

- provede rozhovor se žákem o dané skutečnosti (neslibuje, že nebude nikoho informovat, protože má oznamovací povinnost k rodičům a OSPOD)
- provede zápis rozhovoru na předepsaný formulář
- společně se dohodnou na dalším postupu
- v případě potřeby zajistí žákovi další intervenci v K-centru Nymburk
- TU - informuje zákonné zástupce žáka o výsledku šetření a návrhu výchovného opatření
  - provede zápis na předepsaný formulář
  - společně se dohodnou na dalším postupu
  - případně informuje ŘŠ

je žák ve škole pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky

- Zajistěte bezpečnost žáka i jeho spolužáků
- Zjistěte zdravotní stav žáka
- Při podezření na ohrožení života zavolejte záchranku
- Popište pouze příznaky (neříkejte však, co mu je. Nejsme kompetentní, abychom stanovovali diagnózu).
- Vyhodnotíte-li situaci tak, že lékaře není nutné volat, volejte zákonné zástupce žáka, popř. pověřené osoby zákonným zástupcem a trvejte na tom, aby si žáka převzali. Jestliže se zákonní zástupci žáka, či pověřené osoby stanovené zákonným zástupcem žáka nedostaví, zajistěte povinný dohled po dobu školního vyučování.
- Informujte ŠMP
- ŠMP - provede rozhovor se žákem o dané skutečnosti
  - provede zápis rozhovoru na předepsaný formulář
  - může zajistit orientační dechovou zkoušku na alkohol na základě písemného souhlasu rodičů u nezletilého žáka, což je ošetřeno v generální dohodě uzavřené mezi školou a rodiči
- ŘŠ - pozve zákonné zástupce žáka do školy k pohovoru s VK
- VK - dohodne společně se zákonnými zástupci žáka další postup
- ŠMP - provede zápis z VK na předepsaný formulář
- ŘŠ - udělí kázeňská opatření v souladu se školním řádem

byl u žáka nalezen alkohol nebo tabákové výrobky

- Informujte ŠMP
- ŠMP
  - provede rozhovor se žákem o dané skutečnosti
  - provede zápis rozhovoru na předepsaný formulář
  - společně se dohodnou na dalším postupu
- ŘŠ
  - pozve zákonné zástupce žáka do školy k pohovoru s VK
- VK
  - dohodne společně se zákonnými zástupci žáka další postup
- ŠMP
  - provede zápis z VK na předepsaný formulář
- ŘŠ
  - udělí kázeňské opatření v souladu se školním řádem

máte podezření, že někdo ze žáků nosí do školy, podává nebo prodává návykové látky

- Informujte ŠMP
- ŠMP - zajistí další šetření
  - provede rozhovor se žákem o dané skutečnosti
  - provede zápis rozhovoru na předepsaný formulář
  - společně se dohodnou na dalším postupu
  - v případě potřeby zajistí žákovi další intervenci v K-centru

K- centrum Nymburk – telefon: 325 514 424 (606 365 338, 607 770 276)

- RŠ
  - pozve zákonné zástupce žáka do školy k pohovoru s VK
- VK
  - dohodne společně se zákonnými zástupci žáka další postup
- ŠMP
  - provede zápis z VK na předepsaný formulář
- RŠ
  - udělí kázeňské opatření v souladu se školním řádem

zachytíte látku, o které se domníváte, že je návyková

- Zajistěte látku
- požádejte žáka, u kterého byla látka nalezena, aby ji dal do obálky
  - zajistěte, aby u zajišťování podezřelé látky, byli minimálně tři osoby (vy + ten, u kterého byla látka objevena nebo ten, kdo látku odevzdal + třetí osoba)
  - nemanipulujte s látkou, nic nerozbalujte a neochutnávejte
  - sepište protokol (kdo objevil podezřelou látku, kdy, kde, u koho, vzhled látky)
  - zajistěte podpisy tří zúčastněných osob (jestliže ten, u koho byla látka objevena nebo ten, který látku odevzdal, odmítnou záznam podepsat, uveďte do kolonky pro jejich

podpis, že se odmítli podepsat)
- odnese obálku s látkou a protokol do školního trezoru

- Informujte ŘŠ
- ŘŠ - zavolá Policii ČR – o skutečném obsahu nálezu rozhodne laboratoř
- informuje zákonné zástupce žáka
- pokud Policie ČR zjistí, že se jedná o návykovou látku, ŘŠ udělí kázeňské opatření v souladu se školním řádem

žák podává nebo prodává tabákové výrobky osobám mladším 18 let

- Informujte ŘŠ
- ŘŠ - oznámí skutečnost Policii ČR
jedná se o porušení § 6 zákona č. 379/2005
- udělí kázeňské opatření v souladu se školním řádem
- informuje zákonné zástupce žáka

Policie ČR, obvodní oddělení Poděbrady: tel. 974 878 760

žák podává nebo prodává alkohol osobám mladším 18 let

- Informujte ŘŠ
- ŘŠ - oznámí skutečnost Policii ČR
jedná se o porušení § 6 zákona č. 379/2005
- udělí kázeňské opatření v souladu se školním řádem
- informuje zákonné zástupce žáka

Policie ČR, obvodní oddělení Nymburk: tel. 974 878 740

máte podezření na šikanu

- Informujte ŠMP
- ŠMP - zajistí další šetření
- provede postupně rozhovor s obětí, svědky a agresory nebo o šetření požádá odborníka – specialistu na problematiku šikanování z Pedagogicko-psychologické poradny SK
- z rozhovoru provede zápis na předepsaný formulář
je třeba zjistit: kdo je oběť, kdo je agresor, kdy a kde k šikaně dochází, jakou formou, jak dlouho a často trvá, proč oběti ubližovali, jaká opatření navrhuje a proč

- o výsledcích šetření informujte ŘŠ
  - ŘŠ - pozve zákonné zástupce agresora do školy k pohovoru s VK
  - VK - dohodne společně se zákonnými zástupci žáka další postup
- Možnosti školy: udělení kázeňských opatření, forma postihu při dalším porušení školního řádu, doporučení odborné pomoci v PPP, přeřazení žáka do jiné třídy, zvýšení pozorování chování, intervenční programy na zlepšování sociálních vztahů ve třídě, informování OSPOD, doporučit zákonným zástupcům umístění žáka do pobytového oddělení SVP, informovat Policii ČR
- ŠMP - provede zápis z VK na předepsaný formulář
  - ŘŠ - udělí agresorovi kázeňské opatření v souladu se školním řádem nebo informuje Policii ČR, pokud došlo k vážnému případu šikanování

má žák neomluvenou absenci

- Postupujte na základě školního řádu

Pokud zákonní zástupci ve výše uvedených případech nespolupracují, oznámíme skutečnost orgánům sociálně právní ochrany dětí

OSPOD – telefon: 325 501 240

Pokud se jedná o zletilého žáka, nese za své přestupky odpovědnost sám, jsou tedy všechny pohovory vedeny přímo s ním.

Co dělat když.....?

je Policie ČR ve škole

Po vstupu do školy se musí policista ohlásit u ŘŠ nebo jeho zástupců, musí se prokázat služebním průkazem, odznakem služby kriminální policie, stejnokrojem s identifikačním číslem. Musí jasně sdělit, proč přišel, co od nás potřebuje a na jakém základě.

- ŘŠ - v případě pochybnosti o totožnosti policisty ověří informaci na jeho pracovišti

„VÝSLECH“ VE ŠKOLE

- ŘŠ - informuje zákonné zástupce žáka, pokud tak již neučinila Policie ČR - má stejnou povinnost.

V případech, kdy by mohlo být takovým oznámením mařeno další vyšetřování a po předchozí dohodě s odpovědným pracovníkem Policie, vyrozumí škola zákonné zástupce bezprostředně po souhlasu Policie. Sdělení v nevhodnou dobu by mohlo v některých případech ohrozit bezpečnost dítěte (např. týrání nebo zneužívání v rodině, podpora trestné činnosti v rodině apod.) Zákonní zástupci nemusí být u „výslechu“ přítomni. Přítomni budou pouze tehdy, když k tomu budou policistou vyzváni.

- na žádost policie poskytne ve škole vhodnou místnost pro výslech
- u žáků mladších 15 let je přítomnost třetí osoby nezbytná
- u žáků nad 15 let je přítomnost třetí osoby nutná, záleží však na požadavku policie, (povinnost vykonávat nad žákem dohled nám trvá, takže pokud chceme být u rozhovoru, tak by nám to policie měla umožnit).
- u žáků starších 18 let nikdo dohlížet nemusí
- o rozhovoru policisty s žákem vyhotoví zápis s časovými údaji

Příloha č. 4 Důležité internetové odkazy:

www.adam.cz

www.drogovaporadna.cz

www.prevcentrum.cz

www.icm.cz

www.who.cz

www.sananim.cz

www.semiramis.wz.cz

www.msmt.cz

www.psychologie.cz

www.jedensvetnaskolach.cz

www.odyssea.cz

www.varianty.cz

www.helcom.cz

www.mppraha.cz/

www.minimalizacesikany.cz

www.sikana.org

www.vychovakezdravi.cz

www.anabell.cz (poruchy příjmu potravy)

www.pppinfo.cz (poruchy příjmu potravy)

www.odrogach.cz

www.drogovaporadna.cz

www.bez cigaret.cz

www.kurakovaplice.cz

www.linkabezpeci.cz

www.domacinasili.cz

www.aids-pomoc.cz

Příloha č. 5 Seznam vhodné literatury

- Vondra, Josef: Smrt jménem závislost - Portál, Praha 2004
Drogy - mohou být ohroženy vaše děti? - Prev - centrum, Praha 1997
Nešpor, Karel, Csémy, L.: Alkohol, drogy a vaše Sportpropag, Praha 1992
Kolář, Michal: Bolest šikanování – Portál - Praha 2005
Nekonečný, M.: Motivace lidského chování – Academia - Praha 1997
Hrabal, V. Pedagogicko - psychologická diagnostika žáka SPN - Praha 1989
Mioviský, M.: LSD a jiné halucinogeny – Albert - Boskovice 1996
Langer, S. - Problémový žák v době dospívání na základní škole a v nižších třídách gymnázia.
Kolář, Michal: Bolest šikanování. Cesta k zastavení epidemie šikanování na školách.
Šimanovský, Zdeněk: Hry pro zvládnutí agresivity a neklidu.
Kasíková, Hana: Kooperativní učení, kooperativní škola.
Kret, Ernst: Učíme (se) jinak.
Karnsová, Michelle: Jak budovat dobrý vztah mezi učitelem a žákem.
Kirst, Werner-Diekmeyer, Ulrich: Trénink tvořivosti.
Havlíková, Miluše (ed.): Program podpory zdraví ve škole. Rukověť projektu Zdravá škola.
Krch, František D.: Mentální anorexie.
Krch, František D.: Bulimie. Jak bojovat s přejídáním.
Kol. autorů: Život ti může nabídnout víc. Kniha o mentální anorexii a bulimii.
Ivana Havelková: Blízko smrti.
Kriegelová, Marie: Záměrné sebepoškozování v dětství a adolescenci.
Šišková, Tatjana: Výchova k toleranci a proti rasismu.
Pike, Graham-Selby, David: Globální výchova.
Hartnoll, R.: Drogy a drogové závislosti. Propojování výzkumu, politiky a praxe.
Kalina, K.: Drogy a drogové závislosti. Mezioborový přístup 1+2.
Babanová Anna, Miškolci, Jozef: Genderově citlivá výchova: Kde začít?
Novák, T., Capponi, V.: Asertivně do života.
Goldmanová, Jane: Jak si nenechat ublížit. Bezpečnostní průvodce životem pro – náctileté.
VZP- Řekni drogám ne!
Sexuální výchova, sexuálně přenosné choroby, AIDS, antikoncepce
Supersize me

Příloha č. 6 Organizace pomáhající dětem

Fond ohrožených dětí

Na Poříčí 6
Praha 1
tel/fax 224 236 655

Bílý kruh bezpečí

Občanské sdružení
U Trojice 2
150 00 Praha 5
Tel: 257 317 100
Pomoc obětem domácího násilí 251 511 313

Národní informační centrum pro mládež

Národního institutu dětí a mládeže MŠMT
Na Poříčí 1035/4
110 00 Praha 1
Tel.: 221 850 750
E-mail: info@nicm.cz , <http://www.nicm.cz/>

Dejvické psychoterapeutické centrum

Úzkostné, depresivní stavy, panické stavy, poruchy příjmu potravy, rodinná terapie
pondělí- pátek 9-13 hod, na telefonu: 734 254 409
www.dpc.cz

Příloha č. 7 Organizace pomáhající týraným dětem, domácí násilí

Sdružení Linka bezpečí

Ústavní 91/95
181 21 Praha 8
Linka bezpečí: **116 111**
Rodičovská linka: 840 111 234
Linka vzkaz domů: 116 111

Dětské krizové centrum

V Zápolí 1250/21
141 00 Praha 4 – Michle
Linka důvěry nonstop 241 484 149
www.linkaduverydkc.cz

Dětské centrum Teen Challenge,

Chlumova 15, 130 00 Praha 3
tel. 776 199 235
e-mail: detske.centrum@teenchallenge.cz

ROSA - Informační a poradenské centrum pro ženy - oběti domácího násilí

Podolská 25, Praha 4,
tel/fax: 241 432 466 (SOS linka 602 246 102)

Psychosociální centrum ACORUS pro ženy v tísní a oběti domácího násilí

Nonstop linka 283 892 772.

www.acorus.cz

Pomoc obětem trestných činů

Bílý kruh bezpečí, Duškova 20, Praha 5.

Tel.: 257 317 100.

✚ Příloha č. 8 Organizace pomáhající závislým

Státní zdravotní ústav

Šrobárova 48

Praha 10

tel.: 267 082 473, 267 082 262

bezplatná linka pomoci AIDS [800 144 444](tel:800144444)

Centrum primární prevence Prev-centrum

Meziškolská 1120/2

Praha 6, 16000

Telefon: 776 619 505; 233 355 459

Fax: 233 355 459

E-mail: cpp@prevcentrum.cz

Institut Filia - vzdělávání

Sokolská 26

120 00 Praha 2

tel./fax: 224 263 026, tel.: 224 261 646,

e-mail: filia@telecom.cz

Drogové informační centrum SANANIM [Praha]

www.drogovaporadna.cz

Praha 13, Ovčí hájek 2549/64A

tel: 284 825 817

Poradenská linka K-centra

283872186

Mudr. Csémyová

Centrum léčby závislosti na tabáku – Motol

V Úvalu 84, P5, 224 436 646, st 13.00-16.00

Příloha č. 9 Organizace pomáhající nemocným AIDS

Zdravotní ústav se sídlem v Praze

Myslíkova 6
Praha 2
tel.: 224 910 757

Zdravotní ústav Středočeského kraje – pobočka Praha

Dittrichova 17
Praha 2
tel.: 224 914 966

Národní linka pomoci AIDS „HELP LINE AIDS“

tel.: 800 144 444
www.aids-hiv.cz

Česká společnost AIDS pomoc (ČSAP)

Dům světla
Malého 4
Praha 8 – Karlín
tel: 224 814 284, 224 810 345
www.aids-pomoc.cz
Bezplatná nonstop linka pomoci AIDS ČSAP
tel.: 800 800 980

Státní zdravotní ústav

Šrobárova 48
Praha 10
tel.: 267 082 473, 267 082 262
bezplatná linka pomoci AIDS 800 144 444

MUDr. Barčáková Ulrika

DĚTSKÉ LÉKAŘSTVÍ
Obezitologická poradna - ordinuje v pondělí
FN Motol, Praha 5
Tel: 22443 3806, ev.3811
Email: ulrika_barcak@yahoo.com

Dětská obezitologická ambulance při Dětské poliklinice FN Motol

V úvalu 84
150 06 Praha 5
Tel.:
pondělí 224 433 812 MUDr. Ulrika Barčáková
úterý 224 433 821 MUDr. Zlatko Marinov
E-mail: z.marinov@seznam.cz
kontaktní osoba: MUDr. Zlatko Marinov

**Krizová linka ANABELL (poruchy příjmu potravy),
tel. 848 200 210**

Psychosomatická klinika, s.r.o.

Patočkova 3, Praha 6
tel.: 233 351 741, 233 081 231
www.psychosomatika.cz

Kurz snižování nadváhy u dětí (pro rodiče s dětmi)

Probíhá pravidelně jedenkrát týdně v budově Gymnázia Na Vítězné pláni na Praze 4
divoka@istob.cz , nebo na telefonu 603 347 250

V Poděbradech den 3. 9. 2022

Zpracovala:

Mgr. Dagmar Jarkovská
školní metodik prevence
e-mail: jarkovska@soupy.cz, prevence@soupy.cz

Odsouhlasila:

Ing. Helena Klimešová, ředitelka školy
e-mail: klimesova@soupy.cz

Realizace:

Pedagogičtí pracovníci